

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. IOAN LUCA

Redacția: Cal. Mihaie Viteazul.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg . . . . . 100 Lei
Pe jumătate an . . . . . 50 Lei
Pe trei luni . . . . . 25 Lei

In fața alegerilor

Ne apropiem de datele alegerilor generale pentru Camera și Senat. Poate nu va fi fără interes, pentru publicul cititor, să vedem cu ce șanse putem intra în nouile alegeri.

Noua lege electorală este criticată de liberali, anume, cu multă șmecherie, ca să le asigure lor și averescanilor partea cea mai mare de deputați și senatori.

Cu această lege, care fură voturile pe față, și cu gândul, că poporul nostru încă nu-i crescut pentru o viață politică adevărată, liberalo-averescanii cred că pot fi stăpâni pe țară. Este adevărat, că în anii dintâi de după unire liberalii și averescanii au putut stoarce cu puterea voturile alegerilor și în deosebi pe cele ale sătenilor. Sătenii noștri au trăit până acum o viață de întunec, așa că nu-și prea cunoșteau drepturile și datoriile lor. Nu prea șiau bieții oameni, în politică, cari partide năzuesc cu adevărat să le îmbunătățească soarta. Simțiau în sufletul lor, că numai partidul național cu cel țărănesc le poate îmbunătăți soarta, dar bieții oameni în anii dintâi s'au lăsat amăgiți de făgăduelile liberalilor și averescanilor. Au văzut în curând, însă, cu toții, că toate făgăduelile s'au făcut numai ca să se prostească lumea și să se aleagă candidații liberali și averescani. Poporul și-a tras pe seamă ce rău a făcut ascultând de acești prooroci ai băncilor liberale și azi nici un sătean nu și-ar mai da votul liberalilor și averescanilor.

Toată lumea e convinsă, că numai dela partidele național și țărănesc se poate aștepta azi o îmbunătățire în țară. Cu deosebire țărani din Ardeal nu mai cred decât în partidul național. Ei știu că partidul național a muncit în trecut pentru binele poporului și muncește și azi și va munci totdeauna prin popor și pentru popor.

În fața acestor alegeri, noi nu vă făgăduim alta, decât că vom

face ceea ce am făcut și în trecut: *Vom lucra și lupta pretutindeni pe partea poporului și pentru drepturile poporului.*

Dacă, deci, sătenii vor sta strâns uniți în jurul partidului național, atunci izbânda ne va fi asigurată.

Cutrerând prin sate

Pretutindenea unde au străbătut până acuma fruntașii partidului național în campanie electorală au putut să se convingă de neștrămutata încredere și dragoste a populațiunii din județul nostru. Adunările politice ținute în comunele noastre au fost prilej de adevărată înălțare sufletească. Mulțimea alegătorilor este mișcată de același suflet și fiecare așteaptă cu nerăbdare ziua de 25 Mai pentru ca să-și împlinească datoria față de partidul național. „Vor da dovadă voturile noastre că vrem să ajungă la cârma țării partidul național unit cu cel țărănesc. Destul ne-au mințit liberalii și ne-au tras pe sfoară averescanii, acum n'au la ce veni prin satele noastre. Zădarnic ar vrea oricine să ne rălească... noi știm că partidul generalului Averescu nu este al poporului ci al slugilor lui Brătianu.

Insuflețirea țărănilor din comunele fruntașe curat românești este cu adevărat impunătoare. Vorba cuvântătorilor noștri pătrunde în inimele tuturor și cu multă dreptate își zic cu toții: „Cum am putea noi oare să mai stăm la îndoială văzând deoparte o listă curat românească și de altă parte liste împănate cu nemeși unguri, cari ne sunt dușmanii noștri și vrășmașii țărănilor maghiari. Țărănimea nu se mai lasă înșelată de făgădueli goale și vom sta zid cu toții pe lângă partidul național unit cu cel țărănesc“.

E mare îndârjirea pentru faptul că s'au oprit semnele vechi și cu multă amărăciune vorbesc bătrânii, că „liberalii au furat noaptea voturile și le-au schimbat după plăcuța lor, iar acuma vin averescanii și fură semnele coasa și secera ale partidului național și țărănesc. Dâșii — adică averescanii — și-au făcut un semn cu șase craci, și vreau să-i dea numele de stea. Numai că steaua lor tare s'a jigărit, după cum s'a jigărit și leul, că și-a pierdut din valoare aproape jumătate și pe lângă atâtea dări și necazuri dl general Averescu ne aduce scumpetea pe cap. Dar vom vedea la alegeri cum îi dăm de-a roata pe toți slugoii liberalilor și pe toți fripturiștii cu cari s'au însoțit“.

„Talpa țării“

Așa știam încă de copil că se numește țărănimea noastră dela sate, fiind ea partea așa de covârșitoare a locuitorilor acestei țări.

Și acum către bătrânețe, adică chiar ieri, mi s'a dat nenorocitul prilej să aud din gura unui plutonier de jandarmi curioasa declarație, că nu țărănimea, ci ei jandarmii ar fi talpa țării, la ce, firește, i-am răspuns, arătând pe țărani de față: „Nu, dle, nu d'voastră sunteți talpa țării, ci aceștia (adecă țărani), iar d'voastră sunteți puși numai să apărați ordinea unde ea este tulburată“, ceea ce în cazul din vorbă nici decât nu era.

Căci iată ce s'a petecut. Eram în Nadășă română, stând de vorbă cu 2 oameni, și încă în curtea lor, asupra alegerilor de deputați, ce ne stau în prag.

Plutonierul, însoțit de un jandarm, ambii înarmați, vin în curte la mine, unde, știindu-le gândul, i-am predat celui dintâi două permise de liberă circulație, unul dat de pretorul plasei, și altul de prefectul județului.

Cetindu-le, îmi interzice orice atingere cu oamenii în scop de propagandă electorală, căci numai în permisul dela pretor se amintește scopul de propagandă, iar în cel dela prefect nu, și domniasa nu recunoaște decât valoarea celui din urmă!...

Scârbit și cu mare durere în suflet i-am spus, prea natural, cele de spus, ca să audă și să vadă și țărănimea noastră iubită de ce libertate ne bucurăm noi acum în țara noastră, pentru care sigur și eu voi fi suferit ceva în viața mea de 30 de ani de slujbă!...

Răspunzător de bună seamă nu l'am făcut pe jandarm, ci pe cei din al căror ordin lucră el contra libertăților cetățenești.

Ne-am despărțit, declarându-i în auzul tuturor: Mă duc bucuros și nu voi mai vorbi cu oamenii, nici nu mai aflu de lipsă aceasta, căci ceea ce faci Domniata e mai mult pentru mine decât orice vorbire-a mea și pentru ei tot asemenea.

Și am plecat împreună cu dl dr. Ceușianu, carele n'a rămas nici dânsul dator domnilor jandarmi, cu cari se hărțuise în vorbe în drum, înainte de a veni ei la mine.

Mai mici nevoi avurăm noi de altfel ieri și cu alți jandarmi; căci, se vede, toți au ordinul de a veghea asupra noastră pașnicii cetățeni ca și cum ar fi intrat potera în țară!

Ce vremi, Doamne! Și câtă rușine aceasta!

Trăiască libertatea!

Ariton M. Popa, protopop.

Lista partid. național:

Pentru Cameră:

1. Dr. Alex. Vaida-Voevod
2. Pavel Brătășan
3. Dr. Victor Suciuc
4. Dr. Alexandru Ceușianu
5. Emil Drăgan
6. Dr. Ioan Leucuța.

Pentru Senat:

1. Dr. Ion Vescan
  2. Ioan Suciuc,
pentru votul universal.
  3. Dr. Adrian Popescu
din partea consiliilor comunale.
- Semnul listei un O.
Votați această listă.

Alegători!

Nu ne mai despart decât câteva zile de zilele alegerilor.

Trebuie să știți bine, că după legea electorală cea nouă fiecare alegător este obligat să meargă la votare, căci altfel va fi pedepsit.

În săptămâna aceasta se împart la primării, din partea domnilor judecători trimiși anume, cărțile de alegători care trebuie să le înfățișeze alegătorul la alegere. Fiecare alegător să se ducă negreșit la primărie, ca să primească cartea de alegător.

Cu cartea de alegător în mână te înfățișezi în ziua alegerii în localul de votare. Acolo capeți în mână o ștampilă și un buletin de vot (o coală de hârtie pe care sunt mai multe liste) cu mai multe semne). Semnul partidului național, partidul țărănimei, este un cerc (inel). Fiecare țaran va apăsa ștampila în mijlocul listei pe care se află cercul, căci prin aceasta își dă votul partidului național, care vrea binele cel mai mare al țărănimei. Pe liste cari poartă alte semne să nu puneți ștampila. O să vedeți voi bine, că pe listele cari poartă alte semne sunt grofii unguri, cari prin partidul averescan vreau să-și recâștige moșiile.

În multe locuri deja s'a și oprit să se ducă mai departe lucrările de expropriere. E vorba

„Crema Fantasia“

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățele feței. Se poate comanda și prin poștă dela

Farmacia NEAGOS

Tg.-Mureș Telefon 130

Depozit pentru REGHIN și Jur la Farmacia MERA

ca o mulțime de grofi cari în 1918 au fugit în Ungaria și au uneltit acolo împotriva Statului român, să se întoarcă în România și acestora li se vor da înapoi moșiile. Și cum în ținutul nostru sunt multe moșii grofești, Vă rugăm să vă trageți bine seamă cui vă dați voturile. Noi vă zicem să nu votați listele pe care sunt grofii unguri, chiar dacă pe acelea se află și Români. Românii să voteze listele partidului național. Chiar și țărani unguri votează listele cu cercul, fiindcă știu că partidul național e cel mai aproape de popor.

Să ne facem datoria votând listele cu semnul O cercul.

Abuzuri electorale

Din Hodac. Această comună fruntașă este pusă sub teroarea unor vătăjei tocmii pentru alegeri. Astfel aflăm că un anume Fărcaș Dumitru zis finanțant ar fi lovit pe un țaran cu inimă Murar Dumitru lui Vasile Obrejuc, pentru că acesta a lăudat partidul național.

Insuflețirea pentru partidul național a trezit ciuda pizmașilor, cari se dedau la fapte urâte și josnice ca cea de mai sus.

Lumea să-i judece!

Din Ocnița. Să știe prea bine că din partea Comitetului agrar s'au făcut cele mai neiertate nedreptăți prin luarea pământurilor, pășunilor și pădurilor primite de săteni încă de pe vremea consiliului dirigent. Acum li s'a redat vechiului proprietar pășunea comună folosită de comuna Ocnița, rămânând această comună fruntașă fără pășune, ceea ce a îndârjit poporul întreg.

Atunci când a ieșit Judecătoria la fața locului să iee această avere comună din mâna sătenilor, aceștia s'au împotrivit și jandarmeria făcând uz de armă a rănit pe un sătean grav la picior. Iată urmările.

Impărțirea secțiilor de votare, s'a făcut cu îndrumarea satrapiei administrative în așa fel că toate comunele noastre românești sunt silite să facă drumuri lungi pentru ca să ajungă la votare. Se mai vorbește că tot din ordin prea înalt se va întocmi rândul la votare în așa fel ca să intre la vot prima oară comunele ungurești și săsești și numai la sfârșit comunele românești. În acest chip nădăjduesc averescanii să-și asigure majoritatea voturilor ungurești.

În jurul împărțirii buletinelor de alegători încă se face multă încurcătură și rugăm pe toți alegătorii noștri să nu cruțe nici o oboseală ca să își iee în primire, buletinele fie personal, fie prin soție sau altă rudenie. Fiecare român trebuie să-și apere dreptul lui de vot, pentru ca să ducă la izbândă dreptatea.

Toți cetățenii dornici de înaintarea țării își dau votul pe listele partidului național cari poartă ca semn un cerc O.

Sus inimile, alegători, Fiecare să plece deacasă cu gândul nestrămutat că el votează lista cu O cercul.

Votând cercul, veți dovedi că doriți propășirea țării și înlăturarea nedreptăților și fărâdelegile oamenilor agățați la putere.

Semnul partidului național și țărănesc este O cercul.

Alegători votați lista cu semnul acesta.

Știri politice.

Pentru alegători. În alegerile dela sfârșitul acestei luni au drept de vot: pentru alegerile de deputați toți aceia cari au împlinit vârsta de 21 ani, iar pentru alegerile de senatori toți aceia cari au împlinit vârsta de 40 ani.

În săptămâna aceasta vor ieși în toate comunele judecătorești, cari vor împărți cărțile de alegător. Fiecare să meargă la primărie să-și ceară cartea de alegător, căci fără aceasta nu poate vota. Ș'apoi ori cât v'ar îmbăta averescanii cu apă rece și cu fâgădueli, că vor aduce raiul pe pământ, voi să stați neclintii în jurul partidului național, care este partidul țărânilor.

Stampila o puneți pe lista cu cercul O în fruntea căreia stă Dr. Alexandru Vaida-Voivod.

La datorie cu toții.

Asuprirea și prigoana deslănțuită de averescani în întreaga țară este nemai pomenită și a întrecut orice margine. Candidații și oamenii partidului național sunt urmăriți pretutindeni de jandarmi și nu li se îngăduie să țină adunări și nici măcar ca să stea de vorbă cu poporul, care întreg este de partea partidului național.

În ținutul nostru oameni ai partidului național, cari au muncit o viață întreagă pentru românismul acestui ținut, cari au suferit pentru sentimentele lor românești pe vremea ungurească și oamenii cari se coboară în mijlocul poporului dela sate și cu alte prilejuri nu numai la alegeri, sunt opriți să stea de vorbă cu sătenii.

În schimb agenții averescanilor, un Costin Dumitru și alți agenți averescani, pot cutriera în dragă voie satele, căci dlor nu primejduesc siguranța statului. Bravo, dlor averescani. Bravo intelectuali din partidul averescan!

Ce mai vremuri, Doamne! Și ce dulci oameni averescanii aștia, căci își bagă călușul în gură, te bat, te batjocoresc și după succes răd.

După alegeri, când prea îngâmfații forfecari de azi vor mai slăbi în zelul lor de înăbușitori ai oricărei libertăți adevărate, vom spune mai multe. Și va veni ea o vreme, când vom spune foarte multe și vom face ca legea să fie lege pentru toată lumea.

Alegători!

Nu vă lăsați înfricați de nimeni în lupta cinstită și insuflețită pentru partidul național. Infrunțați cu fruntea ridicată toate loviturile prin cari s'ar încerca să vă gâtulască libertatea cetățenească. Suntem cetățeni liberi ai unei țări frumoase pentru care ne-am vărsat sângele. Ne iubim țara și neamul, suntem gata totdeauna să luăm în mână armele, ca s'o apărăm împotriva tuturor dușmanilor ei și cerem să fim lăsați să ne dăm voturile în deplină libertate pentru întărirea și înflorirea țării.

Ieri s'au aflat în Reghin niște manifeste ungurești în vederea alegerilor. Pe aceste manifeste numele candidaților unguri — grofi și unguri cari pe timpul ungarilor au luptat pentru

nimicirea nației noastre — sunt tipărite cu litere de o șchioapă, iar cele ale candidaților români cu litere cât se poate de mitite, așa că abia se poate observa că alături de candidații unguri mai sunt și candidații români. Am auzit pe mulți unguri vorbind, că nici chiar ei nu pot vota listele averescanilor cu ungurii cari sunt pe ele, fiind că acești unguri nici pe vremea ungurească nu s'au îngrijit de nevoile poporului. Nu știm ce vor face ungurii, treaba lor, dar știm că nici un român nu trebuie să voteze aceste liste averescane cu grofii unguri, cari numai înainte cu vreo 8 ani erau asupritorii noștri cei mai sălbatici. S'ar putea oare ca chiar românii să le dea azi voturile lor? Nu, nu se poate una cu capul. Aceasta ne-o spune sufletul nostru românesc.

Puneți stampila de votare pe listele cari poartă semnul O cercul.

Teatrul Național din Cluj, va da o reprezentație în Reghin în seara zilei de 31 Mai cu piesa „Antonia“.

Rectificare. Într'un număr trecut al „Sămănătorului“ am dat știrea că dl protopop Dion. P. Decei ar fi și dsa candidat pe lista de deputați a partidului liberal din acest județ.

Dl protopop Decei ne roagă să desmințim cu toată hotărârea această știre, fiindcă dsa nu figurează pe această listă.

Desmințim cu plăcere și din parte ne regretăm că am dat știrea cu pricina. O dețineam însă din niște cercuri, ce le credeam bine informate și dacă am fost cam înțepători, e fiindcă ne-a cam mâhnit atâta fripturism mai ales că știam că dl protopop Decei trecea drept un aderent sincer al partidului național.

Ne recunoaștem vina de a nu fi controlat îndeajuns știrea și credem, că prin această rectificare dl protopop Decei este pe deplin reabilitat.

Gheorghe Mărzescu, fostul ministru de justiție în guvernul liberal, a încetat din viață în urma unei boli grele. Gh. Mărzescu a fost un membru de seamă al partidului liberal și mai presus de toate a fost un om foarte cinstit. A fost în mai multe rânduri ministru, dar cu toate acestea moare sărac, lucru cam rar la oamenii partidului liberal. Prin Gh. Mărzescu țara pierde un om de muncă, un mare jurist și un om de o cinste exemplară.

Revoluție în Polonia. În republica vecină, Polonia, a izbucnit revoluția. În capitala Poloniei s'au dat lupte de stradă între revoluționari și trupele guvernului. Pilsudsky, fostul președinte al Poloniei, a intrat cu o armată revoluționară în Varșovia ocupând mai multe ministere. În vremea din urmă spiritele s'au mai liniștit.

† **Gheorghe Truția,** preot în comuna Gorneștii a încetat subit din viață. Moartea păr. Truția lasă adânci regrete în sufletele tuturor acelor cari l-au cunoscut.

Dzeu să-l odihnească în pace!

Pentru Dnii avocați. Rugăm pe dnii avocați cari au de dat spre publicare publicații de licitație, să le trimită la foale totdeauna cel mai târziu până luni seara. Administrația.

Alegători

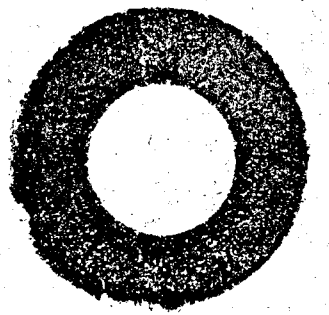
Dacă voiți binele țării,

Dacă voiți să scăpați de sărăcia tot mai amenințătoare,

Dacă voiți întronarea legalității, democrației și cinstei în țară

Votați

în toată țara listele cu semnul

**cercul
(Inelul)**

